

List Saveza lovačkih društava Tuzlanskog kantona

Lovac

Broj 93

Tuzla, mart/ožujak 2022.

Cijena 1,00 KM

Lovac

List Saveza lovačkih društava
Tuzlanskog kantona

Izlazi tromjesečno

Izdavač:
Upravni odbor Saveza lovačkih društava
Tuzlanskog kantona

Za izdavača:
Mensur Alić,
predsjednik UO SLD TK

Redakcija lista "Lovac":
Jusuf Selmanović (Kalesija)
Siniša Vareškić (Tuzla)
Damir Abdulahović (Banovići)
Nusret Kamenjaković (Zivinice)
Ismet Memić (Sapna)
Edin Taletović (Srebrenik)
Miralem Džedović (Gradačac)
Hajrudin Imširović (Teočak)
Senad Selimbašić (Kladanj)
Faruk Huskanović (Gračanica)
Denijal Fajić (Lukavac)
Kemal Bratić (Doboj-Istok)
Faruk Mehanović (Čelić)

Glavni i odgovorni urednik:
Mensur Alić

Urednik i lektor:
Prof. Mirzet Ibrišimović

Stručni saradnik:
Selver Pirić

Fotoliti:
B Concept Sarajevo

Priprema i štampa:
"Mikroštampa" Tuzla

Za štampariju:
Šaban Cipurković

Adresa redakcije "Lovac"
Tuzla, Džindić mahala 13.
Tel./fax: 035/258-004
Web site: www.lovaacktk.com
E-mail: info@lovaacktk.com

Račun kod Tuzlanske banke d.d. Tuzla
132-100-03092192-27

Na osnovu mišljenja Ministarstva
za obrazovanje, nauku, kulturu, sport
i informisanje Vlade TK broj
10/1-452-25-2/98 od 28. 08. 1998. god.,
list "Lovac" oslobođen je dijela
poreza na promet

Njegovo Veličanstvo Drvo

Svjetski dan šuma – 21. mart

Drvo je živi organizam i jedno od najstarijih stanovnika Zemlje. Pojavilo se mnogo prije čovjeka i preživjelo više od desetak globalnih katastrofa. Drveće iz zraka apsorbuje ugljendioksid koji se pretvara u celulozu i, u tom obliku, skladišti u deblima, granama i listovima. Jedno zrelo drvo može da apsorbuje 21,6 kg ugljendioksida godišnje i oslobodi kiseonika dovoljno za dva ljudska bića. Visoke šume, površine od 1ha, u procesu fotosinteze oslobađaju 3 tone kiseonika. U toku godine jedno drvo može da apsorbuje onoliko ugljenodioksida koliko proizvede prosječan automobil prelazeći put od 40.000 kilometara. Bukove šume, površine 1 ha, mogu primiti čak 68 tona čađi i prašine. Jedno stablo divljeg kestena, starosti oko 30 godina, može da zadrži 120 kg prašine. Za godinu dana 1ha četinarske šume filtrira 30-35 tona prašine, a na 1ha lišćarske šume se filtrira 50-76 tona prašine. Dakle, šume su pluća Zemlje, jedan od najvećih prirodnih resursa i ključ za održavanje života na Zemlji. Prije 8000 godina šume su prekrivale pola Zemljine površine. Danas šume zauzimaju manje od 1/3 površine. Šume su stanište za 80% ukupne svjetske bioraznolikosti. Mnoge biljke ne mogu plodonositi i stvarati sjeme bez pomoći divljih oprašivača - ptica, pčela, insekata i životinja, čije je stanište šuma, u blizini poljoprivrednih površina. Ironično, ali kad iz poljoprivrednih razloga uništimo šumsko stanište,

uklanjamo jednu od komponenti potrebnih za uspješno uzgajanje usjeva. Šume osiguravaju stanište za prirodne neprijatelje poljoprivrednih štetnika. Procjenjuje se da 99% štetnika koji uništavaju usjeve pod kontrolom su ptica, pauka, parazitskih osica, bubamara i gljiva. Ti organizmi poljoprivrednicima štede novac i smanjuju potrebu za hemijskim pesticidima. Uništavanjem i sječom šuma dolazi do gubitka bioraznolikosti i uništenja prirodnog ekosustava, što ne šteti samo prirodi, već uništavanje šuma ima ozbiljne posljedice na ljude koji ovise o njima. Šume ne samo da nam pomažu uzgojiti potrebnu hranu, nego nam i osiguravaju energiju potrebnu za pripremanje te hrane. Za mnoge životinje šuma je glavni izvor hrane. Od 2000. godine svake godine se uništi oko 13 milijuna hektara šuma (kao da pet nogometnih igrališta nestane svake minute). Puno je uzročnika koji doprinose gubitku i uništavanju šuma, od prirodnih katastrofa, kao što su poplava, lavina, požar i suša do ljudskog faktora zagađenja, klimatskih promjena i uvođenja invazivnih vrsta. U našim rukama je mogućnost promjene ljudskog djelovanja na šume, s ciljem njihova očuvanja, a posebno u rukama lovca kojem je šuma (kuća divljači) izravno mjesto djelovanja s naglaskom na ulogu lovca u očuvanju ekološkog sastava i biološke raznolikosti kroz pošumljavanje, sadnju i kalemljenje voćaka, izgradnju remiza do sanitarne uloge lovca kroz kontrolu zdravog izbalansiranog staništa jer regularan lov nikad ne vodi do istrebljenja nekih populacija. Lovac je efektivan alat za regulaciju života divljači i drveća.

2 Lovac Decembar 2022

Savez lovačkih društava Tuzlanskog kantona Konstruktivan sastanak predstavnika SLD TK i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede TK

Na veoma konstruktivnom sastanku, održanom 17. januara 2022., između ministra poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Smajlović Vahidina sa saradnicima i predsjednika SLD TK Alić Mensura sa saradnicima, zaključeno je:

1. Uputiti inicijativu Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva za izmjenu člana 17. Zakona o lovstvu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 4/06, 8/10 i 81/14), na način da divlja svinja ne spada u lovostajem zaštićenu vrstu divljači te člana 58. na način da se dozvoli lov na divlje svinje sa psima do prvog februara. Takođe Uputiti inicijativu Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva za izmjenu Stručne podloge za bonitiranje i utvrđivanje lovnoproduktivnih površina u lovištima Federacije Bosne i Hercegovine kako bi se pristupilo reviziji lovnoprivrednih osnova Udruženja građana lovačkih društava Tuzlanskog kantona.

2. Zadužuje se Savez lovačkih društava Tuzlanskog kantona da prilikom donošenja operativnog kalendara za 2022/2023 lovnu godinu pomjeri lov na divlje svinje od početka septembra.

3. Zadužuju se Udruženja građana lovačkih društava Tuzlanskog kantona da planiraju aktivnosti odstrijela dozvoljenih kategorija divljih svinja naročito u periodu sjetve i žetve.

4. Zadužuju se Udruženja građana lovačkih društava Tuzlanskog kantona da iznose dodatne količine hrane (zasijavanjem ili iznošenjem hrane) kako bi se divljač zadržala dalje od poljoprivrednih površina.

5. Da Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede kroz program utroška sredstava prikupljenih po osnovu Zakona o šumama obezbjedi novčana sredstva za finansiranje/sufinansiranje projekata dodatne količine hrane za divljač kako bi se ista držala što dalje od poljoprivrednih proizvođača

Sastanku su uz ministra Smajlovića i predsjednika Alića prisustvovali: pomoćnik ministra za poljoprivredu i veterinarstvo Šarac Samid, stručni savjetnik za šumarstvo, lovstvo i drvnu industriju Arapčić Amir, predsjednik Savjeta za lovstvo Čorbić Seid, član UO SLD TK Selimbašić Senad i sekretar SLD TK Pirić Selver.

Selver Pirić
Sekretar SLD TK

Upravni odbor SLD TK

Krajem decembra prethodne godine, u lovačkom domu na Staroj Majejici, održana je 121. sjednica Upravnog odbora SLD TK, na kojoj je razmatran i usvojen privremeni Izvještaj o radu Savjeta za kinologiju za 2021., donesena Odluka o potpisivanju ugovora o članstvu između BKS-a i SLD TK za 2022., donesena Odluka o visini minimalne članarine u članicama SLD TK, donesena Odluka o visini članskog doprinosa SLD TK za 2021. godinu. U skladu s Pravilnikom o priznanjima i odlikovanjima za rad na unapređivanju lovstva u Tuzlanskom kantonu, u svrhu zasluga i u cilju stimuliranja razvoja i afirmiranja lovstva i drugih aktivnosti koje su od općeg interesa za lovstvo, na prijedlog članica Saveza i Komisije za priznanja i odlikovanja, Upravni odbor je donio odluke da se u okviru lovačkih društava dodijele lovačka priznanja i odlikovanja:

LD „SOKOLINA“ KLADANJ

Lovačka bronzana značka: Gogić Senid, Šarić Sabit, Herić Ulfet, Vejzović Taib, Alispahić Uzeir i Dželepović Hašim.

Lovačka srebrna značka: Jusupović Emin.

Lovačka zlatna značka: Dedić Nedim i Hodžić Samir.

Lovačka diploma počasnog člana: Gogić Mehmed, Buševac Haris, Ahmedić Senad, Muhić Avdija, Đozić Muhamed, Ahmetpahić Nihad, Rustemović Omer, Vejzović Sakib, Papac Tomislav, Hrnjić Osmo, Sarajlić Senad, Šarić Aljo, Šarić Akif, Selimbašić Asim, Hotović Samir, Hasanović Muhamed, Brkić Šahin, Hercegovac Refik, Ramčić Jusuf (posthumno) i Hodžić Džafer (posthumno).

2022 Mart Lovac 3

LD „SPREČA“ KALESIJA

Lovačka bronzana značka: Mustafić Ramiz, Đedović Mirsad, Karić Jusuf, Baručić Meho, Smajlović Omer, Hamzić Halid, Bajrić Hajrudin, Čivić Nedžad, Maljišević Hajrudin, Humić Izet, Jakubović Esad, Hadžić Samir, Joldić Salih, Mehmedović I. Safet, Muhtarević Fadil, Herić Sulejman i Smajić Emir.

Lovačka srebrna značka: Hamzić Elvir, Križevac Fikret, Bukvarević Izet, Kurtić Omer, Mujkanović Nihad, Mešanović Mustafa, Muminović Ejub, Baručić Meho, Šehić Alija, Hujdur Fikret, Mešanović Muhamed, Ljigić Senaid, Mujanović Husejin, Talović Himzo, Šehić Hašim i Mujkanović Nijaz.

Lovačka zlatna značka: Selmanović Bego, Kurtić Husejin, Kuralić Seid, Smajić Hariz, Hodžić Halid, Paloš Ramiz, Alić Senad, Zejnilović Asim, Hadžić Sead, Zulić Bahrija, Živčić Nedim, Makalić Zuhdija, Bećirović Sakib, Osmančević Izet, Imamović Muhamed, Herić Mirsad, Valjevac Samir, Imšić Nedžad, Kurtić Ismet i Selmanović Hajrudin.

Lovačka diploma počasnog člana: Šabanović Sead, Hamzić Hamid, Subašić Hajrudin, Mujkić Čazim, Delić Halid, Hodžić Bajram, Bajrić Fahrudin, Hodžić Mirsad, Jahić Halil, Čamdžić Muharem, Imamović Ševal, Paloš Hariz, Mešić Aljo, Zejnilović Ismet, Čatić Izudin, Husić Ramo, Loznica Ibro, Mehmedović Mihrat, Vildić Sead, Šehić Sead, Makalić H. Mustafa, Valjevac Ismet, Mujkanović Smajil, Mujkanović Mehmed, Selimović Huso, Hamzić dr. Senad i Sokolović Fehim.

LD „SVATOVAC“ LUKAVAC

Lovačka bronzana značka: Begić Refik, Arifović Selmir, Ibrišimović Hazem, Ejubović Jasmin, Mujić Eldar, Murgić Amir, Mehić Mevludin, Ferhatović Sevludin, Salkić Sajib i Mehmedović Azem.

Lovačka srebrna značka: Sakić Alaga, Ikanović Edin, Kurahović Aldin, Karić Versad, Musić Nihad, Sakić Senad, Kovačević Amir, Smajlović Hasib, Delmanović Alen, Nukić Emin, Ahmetović Edin, Šiljegović Muharem, Kahrić Ekrem i Vehabović Esed.

Lovačka zlatna značka: Husejnović Adem i Sejdinović Enes

Plaketa SLD TK: Sejdinović Enes i „Menadžer“ d.o.o. Poljice donje.

LD „TUZLA“ TUZLA

Lovačka bronzana značka: Hasanović Jasmin, Nukić Mirza, Kovačević Senahid, Malkočević Džemail, Nišić Besim, Nišandžić Piljo, Garašević Zlatko, Banović Anto, Osmančević Fahrudin, Šljivić Bego, Musić Jasmin, Suljanović Seid i Hadžisuljić Halid.

Lovačka srebrna značka: Ajdaslić Mevludin, Mahmutović Ibrahim, Brković Selver, Bektić Fahrudin, Bradvičić Zoran, Džapo Mevludin, Jahić Zijad i Milošić Matija.

Lovačka zlatna značka: Kovačević Zoran, Divković Zoran, Pavlović Zoran, Jusić Nevres, Ikinić Izet, Knežević Zoran, Salihović Mirsad, Kasumović Munib, Marjanović Ilija, Krdžalić Halid, Softić Semiz i Babić Ljuban.

Lovačka diploma počasnog člana: Paočić Bajro, Imšić Nuriya, Dedić Muhamed, Šljivić Ekrem, Hukić Mefudin, Nikić Anto, Djedović Fikret, Saletović Mursel, Markanović Šimo, Čehajić Rifat, Hasanović Mirsad, Mehanović Džafer i Milošić Leon.

Plaketa SLD TK: Kovačević Marko, Čorbić Seid, Vareškić Siniša i Kovačević Nikola.

Selver Pirić
Sekretar SLD TK

Neke aktivnosti

Lovačkog društva „Spreča“ Kalesija

Piše: Damir Huremović

Sekcija „Rainci“- Grupa „Meškovići“

Četvorica uglednih i iskusnih članova Sekcije „Rainci“-Grupa „Meškovići“ zajedno imaju 188 godina lovačkog staža. To su Čamdžić Began (član LD od 1967.),

Hasanović Musir (član LD od 1971.), Hasanović Salkan (član LD od 1977.) i Hasanović Junuz (član LD od 1981.). Radi se o istinskim ljubiteljima prirode i lova koji su za svoj nemjerljiv doprinos u razvoju i unapređenju kalesijskog

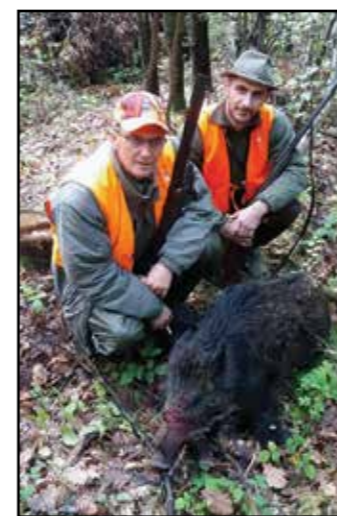

lovstva dobili mnoga priznanja i odlikovanja pa tako i diplome počasnog člana. U svojoj lovačkoj karijeri bili su uzorno aktivni na svim poljima lovstva, od zaštite divljači i prirode do unapređivanja međuljudskih odnosa u Društvu. I dalje su aktivni i učestvuju u svim aktivnostima Grupe „Meškovići“, od čuvanja prirodnih ljepota, pošumljavanja,

zaštite divljači do prenošenja iskustva na mlade lovce. Danas Grupu „Meškovići“ čini više od 20 vrijednih i uzornih lovaca koji su čuvari lovačke tradicije kalesijskog kraja.

Sekcija „Memići“

U protekloj lovnj sezoni lovci Sekcije „Memići“, koje krasi izuzetna sloga, ostvarili su zapažene rezultate. Ispunili su plan odstrjela crne divljači, obnovili su stara solila i hranilice i izgradili nove, izvršili su redovnu prihranu divljači iznijevši nekoliko stotina

kilograma kukuruza, iznijeli su kamenu so... Organizovano su radili na svim lokalitetima u zoni djelovanja Sekcije. U narednom periodu planiraju izgraditi nova solila i hranilice i druge lovno-tehničke objekte, istakao je Mehmedović Izet, zamjenik predsjednika Sekcije, dodavši da namjeravaju da izvrše i neke građevinske radove na proširenju lovačke kuće na lokalitetu Krušika, da uredi lovačke čeke i pristupne staze, kako bi ostvarili uslove za nesmetano otvaranje lovne sezone na srneću divljač. U svim ovim aktivnostima zajedno su učestvovali stari i mladi lovci, ali i počasni članovi Sekcije.

Sekcija „Tojšići“

Lovci sekcije „Tojšići“ su, u proteklom periodu, izabrali novo rukovodstvo. Za predsjednika je izabran Kulanić Osman a za lovovodu Bajrić Hajrudin. Odmah se krenulo u nove aktivnosti. Kako je istakao lovovoda Bajrić radilo se na maksimalnoj zaštiti divljači, pojačane su interne kontrole u lovištu, obavljena je redukcija štetočina, inteziviralo se iznošenje kukuruza za zimsku prihranu, obnovljena su stara i izgrađena nova solila, iznesena je kamena so... Saniran je prilazni put lovačkoj kući a planirano je uređenje i proširenje njenog kapacita, kao i obnova čeke i izgradnja nove, kako bi sezona lova srneće divljači bila spremno dočekana. Novi lovovođa, kao istinski zaljubljenik u prirodu, stari je kalesijski

lovac koji je u svojoj dugogodišnjoj lovačkoj karijeri dao veliki doprinos u zaštiti divljači i unapređenju lovstva, a svoje iskustvo je spreman prenijeti na mlade generacije.

Sekcija „Kalesija“-Grupa „Jajići“

Na lokalitetu Laburić, na jugoistočnim padinama Majevice, lovci Grupe „Jajići“, istinski čuvari prirode, izgradili su novu česmu. Na postojećem izvorištu su uradili kapitiranje izvora, uredili su okolni prostor i izgradili su česmu. U svemu tome su se istakli lovci Baručić Meho i Rasim, koji su vlastitim sredstvima finansirali ovaj projekt. U zidanju, u svim građevinskim radovima, glavninu je iznio Bećirbašić Hasan, a u radovima su učestvovali ostali lovci Grupe „Jajići“. Ispod česme je uređeno pojilište za divljač. Ovo dobro djelo, ova česma će lovcu, planinaru i putniku u vrelim ljetnim danima utoliti žeđ.

Piše: Selver Pirić

Neke aktivnosti Lovačkog društva „Tuzla“ Tuzla

Društva. Svečanost je održana krajem decembra prethodne godine u lovačkom domu na Staroj Majevidi, koji je zahvaljujući rukovodstvu i članovima Društva, renoviran i modernizovan te danas predstavlja značajnu turističku destinaciju Grada Tuzla. Ceremoniju je otvorio Siniša Vareškić, predsjednik Društva, zahvalivši se nagrađenim lovcima, donatorima i svim ostalim koji su pomagali Društvo u proteklom periodu. Svečanosti su prisustvovali i svi članovi UO SLD TK, kao i Mensur Alić, predsjednik SLD TK, koji se također obratio prisutnima i učestvovao u dodjeli priznanja i odlikovanja. Ceremonija je završena ugodnim druženjem svih prisutnih.

Dodjela priznanja i odlikovanja

Nakom provedene procedure LD „Tuzla“ je izvršilo redovnu dodjelu priznanja i odlikovanja za doprinos u radu na unapređivanju lovstva i

Uspješan završetak lovne sezone

Na lokalitetu Majevice kojim gazduje LS „Gornja Tuzla“, Kovačica-Gornja Tuzla, uspješno je okončan lov na divlje svinje. Zahvaljujući dobrom gazdovanju populacija crne divljači je u naglom porastu. Na nivou Društva sezona lova je bila izuzetno uspješna, u potpunosti je ostvaren godišnji plan odstrjela divljih svinja, među kojim su i trofejni primjerci (na fotografiji u rangu srebrene medalje). Svaki lovni dan je praćen i završen izuzetno ugodnim druženjem svih učesnika lova.

Prebrojavanje divljači

Poslije završetka lovne sezone upriličene su obavezne radne akcije na prebrojavanju divljači, kako bi se utvrdilo stanje njenog matičnog fonda za narednu lovnu sezonu. Prebrojavanje je obavljeno krajem februara na 12 različitih ploha, obahvativši na taj način svih VI revira. U dva dana prebrojavanja učestvovalo je preko 1000 članova Društva, uz rukovođenje Stručne službe Društva. Prebrojavanjem je utvrđeno da je i nakon okončane lovne sezone matični fond gotovo svih vrsta divljači (izuzev zečije) dostigao puni gospodarski kapacitet, što obećava bogatu narednu lovnu sezonu i dokazuje pravilno gazdovanje lovištem.

Lovačko društvo „Jelen“ Gradačac Stoljetnica Društva

Ove godine Lovačko društvo „Jelen“ Gradačac obilježava 100 godina postojanja, uspješnog organiziranog djelovanja, druženja u prirodi i s prirodom. Postojanje Društva je započelo 1922. godine kada su Odluku o osnivanju donijeli ugledni građani i lovci: gradonačelnik Izet-beg Jahić, pop Marko Popović i Muharem-aga Gromić (gradonačelnik 1925.-31.). Formiranjem SLO Kraljevine Jugoslavije Društvo je postalo njenom članicom. Obnovljeno je i registrovano 1946. godine u sklopu SLO SR BiH. Po završetku posljednjeg odbrambeno-oslobodilačkog rata u BiH, Društvo je postalo članicom Saveza LD Tuzlanskog kantona. Danas LD „Jelen“ Gradačac, kroz izuzetno uspješnu organizaciju, vrijedne lovce, svoje i stručne kadrove Saveza, edukaciju članstva i praćenje savremeng tehničko-tehnološkog razvoja lovstva, strateški postavlja ciljeve i realizira brojne planove i programe.

Na prvoj fotografiji (nastala prije stotinjak godina) je lovac i jedan od osnivača Društva Izet-beg Jahić, u fijakeru sa gostima u povratku iz lova, a druga fotografija je Potvrda iz 1926. godine o ulovljenom i donesenom vuku od strane Muje Gromića.

Fahruđin Gromić

Lovačko društvo „Jelen“ Gradačac Sita divljač sreća za sve

Lovci Sekcije „Međida Srednja i Gornja“ kao i mnogo puta do sada mogu poslužiti za primjer ljubavi prema lovstvu, divljači, lovištu i brige o usjevima. Složni momci sve radne akcije lako i brzo privedu kraju pa su tako i u drugoj polovini decembra u svom lovištu sve hranilice dopunili kukuruzom a solila solju. Istina, Sekcija je tokom cijele godine vodila računa o tome da hranilice i solila budu puni kako bi divljač bila sita i zdrava a samim divljač neće ili će manje činiti štete na poljoprivrednim usjevima mještana.

Bajro Subašić

Lovačko društvo „Majevica“ Srebrenik Veliki lovci male Sekcije „Straža“

U sastavu LD „Majevica“ Srebrenik aktivno i konstantno djeluje na svim poljima djelokruga rada i postavljenim zadacima LS „Straža“, koja po broju članova spada među manje sekcije ali po aktivnostima među one koje su za primjer. Za primjer može služiti i po njegovanju multietičnosti i čvrstih međuljudskih odnosa. I tokom pandemije Corona virusa su bili aktivni na polju održavanja i bogaćenja lovišta lovno-tehničkim objektima, opskrbljavanja hranom automatskih i ručnih hranilica, održavanja solila i pojilišta... Koristeći se sredstvima svog skromnog budžeta, u skladu sa svim pravilima gradnje ove vrste lovnih objekata, izgradili su i dvije visoke lovačke čeke dok je treća u pripremi gradnje. Lovci Sekcije „Straža“ svake prve nedjelje u avgustu tradicionalno organizuju lovačko sijelo. Svi dobronamjerni lovci su dorodošli na ovo druženje i takmičenje.

Hašim Bešić

Lovačko društvo „Srndač“ Gračanica Prelijep dom Sekcije „Škahovica“

Lovačko društvo „Srndač“ Gračanica, kao izuzetno organizovano udruženje građanja lovačkih društava TK, ima 600 članova raspoređenih u 19 sekcija, a jedna od najmlađih je Sekcija „Škahovica“. Osnovana je 2015. godine i trenutno ima 30 aktivnih članova. Od lovnotehničkih objekata ima pet visokih čeka, automatsku hranilicu za divljač, a za kratko vrijeme su njeni lovci izgradili prelijep i funkcionalan lovački dom „Strane“, zahvaljujući svima koji su dali doprinos.

Amel Iljazović

Lovačko društvo „Majevica“ Srebrenik U Klisuri tri crnjaka

Lovci Sekcije „Duboki potok-Cage“, sunčanog i snježnog 19. decembra 2021., na lokaciji Klisura, ulovili su tri divlje svinje. Dvije je odstrijelio Mrkaljević Mehmed a jednu Šečić Nevres.

Ruvejd Delić

Lovačko društvo „Husić Mustafa Čektalo“ Sapna

Bez obučenih pomoćnika tanka nafaka

Lovci iz grupa „Goduš“ i „Vitinica“, uz dobru saradnju sa kolegama iz Teočaka, uz velike napore i sa odlično obučenim lovačkim psima na divlju svinju, u rejonu Rastošnica (Obršina), odstrijelili su krupnog vepra. Stijelac je bio Mujčinović Esad iz Sekcije „Sniježnica“ - LD „Teočak“.

Jusuf Alić

Lovačko društvo „Toplica“ Živinice
**Višćani i Janjari
 na crnjake**

Sredinom novembra prošle godine, lovci iz Višće su ugostili kolege iz Janje u lovu na crnu divljač. Iako u izuzetno teškim vremenskim uslovima, tokom snježnih padavina, zahvaljujući dobrom radu vrhunskih kerova, odstrijelili su jednu divlju svinju. Strijelac je bio Mazić Bahrudin iz Sekcije „Višća“. Nakon lova držanje je nastavljeno.

Huska Konjević

Lovačko društvo „Toplica“ Živinice
**Četiri strijelca u
 lovištu Kotornica**

Tri dana pred Novu 2022. godinu, lovci Sekcije „Đurdevik“ su imali izuzetno uspješan lov na crnu divljač. Ulovili su četiri divlje svinje u lovištu Kotornica. Strijelci su bili Goletić Fahrudin, Idrizović Izet, Ferhatović Rezef i Malkić Selvir.

Huska Konjević

Lovačko društvo „Toplica“ Živinice
**Pade vepar na
 Kokošijoj glavi**

Lovci Sekcije „Svojat Bašigovci“ već prvog dana u Novoj 2022. godini su imali uspjeha - u lovištu Kokošija glava su odstrijelili krupnog vepara. Strijelac spretan i sretan je bio Kamenjaković Nusret.

Huska Konjević

Lovačko društvo „Toplica“ Živinice
**Kapitalac u
 Sprečkom polju**

Lovci Sekcije „Dubrave“, početkom januara, u rejonu Lanjište-Sprečko polje, odstrijelili su vepara kapitalca i nazime. Izuzetno vješt strijelac je bio Delić Jasmin.

Huska Konjević

Lovačko društvo „Sokolina“ Kladanj

Lovci su prijatelji životinja

Početkom novembra prošle godine, u Kladnju, na lokaciji Brana, lovac LD „Sokolina“ Kladanj, Šarić Sabit, primijetio je lane koje leži na sprudu šljunka usred nabujale Drinjače. Hitno je javio Društvu pa su članovi lovučarske službe, odnosno sekretar Halilović Aner i lovučvar Hasanović Muhamed zv. Logoraš, zajedno sa glavnim lovovodom i lovučvarom Halilović Enesom, izašli na teren. Naime, dvojica pasa lutalica su stjerali lane u naselje a ono je spas pronašlo na ostrvu Drinjače, inače gradskom kupalištu. Jedan pas je čekao niže dok je drugi pokušavao tjerati lane ali nije smio ući u nabujalu rijeku. Lovci su otjerali pse, a u spašavanju laneta je učestvovao i član ribolovačkog društva iz Kladnja Dežmić Nedžad, koji je imao duboke ribarske čizme te je zajedno sa

lovučvarima spasio lane. Odnijeli su ga su kod Enesa, osušili ga i nahranili. Poslije par dana lane su vratili u prirodu.

Sredinom januara ove godine, u večernjim satima, na velikoj hladnoći (-50 Celzija), brzom i vještom reakcijom našeg Halilović Nisaila, uz pomoć ostalih građana, lovaca i policije, spasena je promrzla srna iz ledene Drinjače. Nakon što je nahranjena i osušena puštena je u prirodu.

Namir Mašić

Lovačko društvo „Sokolina“ Kladanj

Enes tri, Zlatko jednu

Početkom januara lovci grupa „Javorak“ i „Konjevići“ Sekcije „Kladanj“, baš kao i nekoliko dana ranije, bili su uspješni i opet odstrijelili četiri divlje svinje. Ovaj put strijelci su bili Halilović Enes i Panić Zlatko. Enes je ulovio tri a Zlatko jednu.

Velija Gogić

Lovačko društvo „Sokolina“ Kladanj

Eto ga dole Merso

Sunčanog i mrazovitog januarskog jutra, na obroncima Konjuha, lovci Sekcije „Tuholj“ i gost iz Srebrenika su se sastali kod ljetnjikovca Plazulje. Nakon obilaska terena većina je bila razočarana jer nije uočeno kretanje divljih svinja. Ipak, počelo se s pogonom Nuhinog dola a hajka je krenula iz pravca Fedre podno Javorja prema Prosjeku. Lovci su se zauzeli pozicije na čekama. Hajkači prolaze kroz gustiš pod snijegom i nailaze na puno srneće divljači. U dijelu Božika, hajkači Šarić Elvir i Kemo su u snijegu uočili friške tragove divljih svinja. Elvir pronalazi i podiže vepra samca koji se u skokovima uputio prema lovcima na čekama. Čuju se pucnji, odjekuju dolinom. Prvo je Softić Nedžad vidio divlju svinju ali, zbog gustog rastiinja kroz koji se kretala, nije je uspio pogoditi. Natrčala je na Imširović Adela koji ju je odstrijelio preciznim pogotkom. Bilo je zanimljivo slušati kako je Softić Ramiz ulovio vepra: „Elo mi javio da su krmač pokrenuta, odmah sjednem na prvi kamen kad ono pravo meni ide. Podignem pušku i ne znam jesam li i opalio ali sam povikao eto ga dole Merso, i krme je samo nestalo.“ Nakon lova lovci su kod ljetnjikovca Plazulje odali počast odstrijeljenoj divljači i nastavili druženje, pokušavajući odgonetnuti da li je Ramiz prvo povikao „Eto ga dole Merso“ pa pucao ili je bilo obrnuto.

Elvir Šarić

Lovačko društvo „Sokolina“ Kladanj

Iskustvom do ulova

Predivnog decembarskog jutra 2021., na Konjuhu su se sastali lovci Sekcije „Tuholj“, kod ljetnjikovca na Plazuljama. Dokazak je otežan bio zbog snježnog prekrivača, a prilikom dolaska na zbornu mjesto, na Četeništu je uočen prelazak divljih svinja iz Debele gore pod Plazulje, odnosno Četenište. Zbog blizine mjesta gdje se očekivalo da će crna divljač zaleći, lovci su se brzo i ozbiljno organizovali. Hajkači Softić Ramiz, Šarić Suad i Šarić Amel zv. Cile su otišli do mostića u Rijekama i odatle započeli sa hajkom. Ostatak grupe je čekao na putu... Krdo neiskusnih crnjaka se pokrenulo i na lokalitetu Četeništa, na krivini, izlazi na iskusnog lovca Šarić Mersudina koji je preciznim hicima odstrijelio tri divlje svinje. Poslije odstrijela lovci su odali počast odstrijeljenoj divljači i nastavili sa lovačkim druženjem.

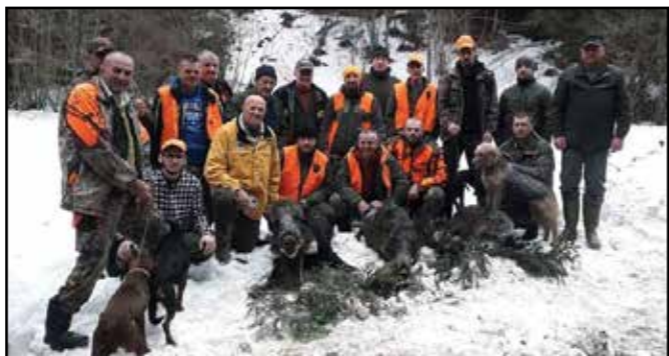
Elvir Šarić

Lovačko društvo „Sokolina“ Kladanj

Dvije grupe četiri crnjaka

Prohladno jutro krajem decembra 2021., lovni dan na divlju svinju, kažu nehora, a uskoro će opet kiša. Mlađi lovci iz Grupe „Konjevići“ obišli su teren i sastali se sa kolegama iz Grupe „Javorak“. Zajednički lov na terenu na Konjevići, lokaciji Borovi. Trebao sam na čeku, ali sam ipak otišao u hajku zajedno sa Gogić Nijazom i lovcima pripravnici Suljić Refikom i Gogić Velijom. Teren je težak, na mjestima veliki nanosi snijega i nabujalim potocima, a negdje bez snijega, kaljuga. Tragova nema puno, a ukoliko ima prestari su da bi bili mjerodavani. Pred kraj hajke, na oko 800 m pred čekama, trag čopora divljih svinja, star možda i dva dana i malo friškiji trag vepra samca. Otišli su na vrh Borova. Plašeći se da ih iznenadim pa da se kroz hajku izvuku nazad, obilazim cijeli brijeg prema čekama da utvrdim da li su crnjaci izašli. Obilazim, nisu. Vraćam se i javljam lovcima na čekama da budu pripralni. Prišao sam na oko 100 m od mjesta na kome svinje obično leže i ispucam jedan metak da ih pokrenem. Nakon pet minuta na čekama se čuju pucnji. Lovci su bili vješti, precizni, odstrijelili su četiri divlje svinje, među kojima je i kapitalni vepar. Mlad ali iskusan Selimbašić Aldin je s dva metka odstrijelio dvije svinje, a prije njega Halilović Aner, sekretar i lovočuvar Društva, staložemo je propustio krmaču vodilju pa odstrijelio neperspektivno prase. Vepar je udario na mladog lovca Sinanović Sinersa, koji ga je jednim hicem usmrtio. Druženje smo nastavili u lovačkoj kolibi, čestitali jedni drugima, odali počast odstrijeljenoj divljači, fotografisali se i uz zakusku proslavili i prepričali uspješan lov.

Namir Mašić

Lovačko društvo „Sokolina“ Kladanj Dodjela priznanja i odlikovanja

Urestoranu „Tisovac“ u Kladnju, 5. 11. 2021., svečano je upriličena dodjela priznanja i odlikovanja SLD TK za zaslužne članove LD „Sokolina“ Kladanj. Svečanosti su prisustvovali načelnik Općine Kladanj, direktor Šuma TK, ŠG Konjuh Kladanj i ugledni privrednici i simpatizeri, dugogodišnji sponzori i donatori Društva. Njima je Društvo dodijelilo zahvalnice za doprinos na unapređivanju lovstva. Dobitnici su: Vejzović Ramiz, Hajdarević Ramiz, Salihović Emir, Sekcija „Babići“ LD „Srndač“ Gračanica, Sejdinović Nermin, Vejzović Asmin, Mehmedović Mirhat, Čaušević Zehrid, „BEG TRANS“ doo Živinice, „KOP i KO“ doo Živinice, Općina Kladanj, JP Šume TK i ŠG „Konjuh“ Kladanj.

Aner Halilović
Sekretar LD „Sokolina“ Kladanj

Lovačko društvo „Sokolina“ Kladanj Druženje lovaca iz Ilijaša, Tešnja, Živinica i Kladnja

Krajem januara lovci Sekcije „Tarevo“ su ugostili kolege iz Ilijaša, Tešnja, Živinica i Sekcije „Tuholj“-LD „Kladanj“. Zbornu mjesto Srednje Guvno. Obiđen je lokalitet Sječa na Konjuhu. Uočeni su tragovi krda divljih svinja. Vejzović Sakib, predsjednik Sekcije „Tarevo“, odredio je lovce za pogon a na čeke je rasporedio goste. Nakon pogona je pokrenuta crna divljač ali nije bilo odstrijela. Poslije lova goste je u svom objektu dočekao Vejzović Muharem Polovka, gdje je do kasno

u noć nastavljeno veselo druženje. Razmijnjena su iskustva i lovačke priče... a ono što je posebno vrijedno pažnje je to što je iskusni lovac Kulić Ivo iz Živinica poklonio Vejzović Senadu kombinovanu lovačku pušku u znak sjećanja na Senadovog oca, rahmetli Sadika, sve u pomen Ivinog i Sadikovog dugogodišnjeg prijateljstva.

Amel Šarić

Lovačko društvo „Sokolina“ Kladanj Upornošću, znanjem i iskustvom do lovine

Pretposljednog dana januara lovci Sekcije „Tuholj“ su još jednom imali uspjeha u lovu na crnu divljač na Konjuhu. Vepra je uočio Šarić Amel Cile, a nakon višesatnog nadmudrivanja sa upornim i vještim hajkačima (Šarić Elvir i Edvin i Softić Eniz) odstrijelio ga je iskusni lovac Turalić Hazim na terenu Rijeka ispod Rasjeka. Nakon odavanja počasti odstrijeljenoj divljači lovci su uz priču nastavili druženje do kasno u noć u lovačkom ljetnikovcu Plazulje.

Elvir Šarić

Lovačko društvo „Sokolina“ Kladanj

Na crnjake sa gostima iz Milića

Snijeg i januarski debeli minus nisu spriječili lovce Sekcije „Tuholj“ da zajedno sa gostima iz Milića izađu u lov na crnu divljač na Konjuhu. S obzirom da je uočeno kretanje vepra samca koji je sišao s Debele gore i preko Kumana se niz njive spustio u hrastik ispod Radine kuće, izvršen je obilazak tog lokaliteta. Šarić Suad je locirao vepra zaleglog u gustiš. Postavljene su čeke i određen je hajkač Šarić Elvir, koji je za tragom vepra ušao u gustiš. Viknuo je, vepar se pokrenuo i ubrzo se čuo pucanj i povik iskusnog lovca Softić Nedžada da je vepar odstrijeljen. Lovci su udruženo, po teškom terenu, dovukli vepra do puta a onda ga odvezli do ljetnjikovca na Plazuljama, gdje su do kasno u noć, uz priču iz lova, proslavili divan lovni dan

Elvir Šarić

Lovac i preparator

Mladi lovac LD „Sokolina“ Kladanj, Mašić Namir, prije bavljenja lovom okušao se u prepariranju životinja i uspelo mu je. O tome kaže: „Bio sam samouk, nisam imao nikog od koga ću nešto naučiti, osim literature i par kolega iz udaljenih gradova pa i drugih država koji su mi nesebično dijelili savjete. U početku je bilo jako teško. Nije bilo toliko

teško preparirati koliko je bilo frustrirajuće nepoznavanje hemije, jer na našem tržištu nema gotovih preparata za štavljenje kože krznašica ili kože ptica, kao što to ima drugdje, nego ih moram naručivati ili sam praviti u preciznom omjeru. Nakon savladavanja hemijskog dijela išlo je lakše. Koristim najsavremenije metode prepariranja, koje su se ujedno do danas pokazale i najboljim, bez nekih teških i lako kvarljivih materijala kao nekada. Danas se gleda da je materijal što čvršći i lakši ali i otporniji na uslove u kojima treba da se jedan dermopreparat nalazi. Uglavnom su to materijali od tvrdih PU pjena, čije modele naručujem iz Austrije, Švicarske, Holandije i Amerike, ali ih i sam pravim. Prepariranje mi je na početku bilo usput, hobi, sve dok to nisu vidjele kolege lovci pa su me počeli moliti da im prepariram poneki trofej. Tako sam i učinio a oni

su bili zadovoljni. Pročulo se pa su počele stizati mušterije iz raznih krajeva BiH i regiona, tako da je to sad osim strastvenog hobija postalo i način zarade. Kod prepariranja majstor mora da poznaje biologiju, odnosno anatomiju životinje, zatim hemiju, koja je i najvažnija. Preparator mora da bude i precizan modelar, da zna raditi s poliestrom, plastikom, drvetom... da bude umjetnik, jer ima majstora koji sve ovo odlično znaju, ali nemaju smisla za estetiku, umjestnost i sposobnost da se taj posao radi s velikom pažnjom i ljubavlju!”

Najbolji najstariji lovci

Opsežna studija u SAD-u je otkrila da je najproduktivnija dob u ljudskom životu između 60-70 godina. Prosječna dob dobitnika Nobelove nagrade je 62 godine. Prosječna dob predsjednika istaknutih tvrtki u svijetu je 63 godine. To govori na određen način da su najbolje godine ljudskog života između 60-80 godina. Istraživanje objavljeno u časopisu NEW ENGLAND JOURNAL OF MEDICINE je otkrilo da u dobi od 60 godina čovjek dosegne vrh svog potencijala i to se nastavlja u 80-ima. Stoga, i lovac između 60-70 ili 70-80 može biti u najboljoj i drugoj razini svog života, kada svojim životnim iskustvom i potencijalom može posebno uživati u svemu što voli i čini sretnim. Dakle, ta najproduktivnija dob pruža i mogućnost da se iskoristi prilika za početak nečeg novog i uzbudljivog. IZVOR: N.Engl.J.Med. 70,389 (2018)

Sevdah prvi

Na svjetskoj izložbi pasa održanoj 2. X 21., u češkom gradu Brno, bosanskohercegovački autohtoni pas Tornjak, imena Sevdah Tor Shadow of Stone, osvojio

je titulu Best Of Breed i time također osvojio naslov svjetskog prvaka. Sevdah je u vlasništvu porodice Burzić iz Bužima i odgajivačnice tornjaka Kennel Od Burzića.

Pripremio: Aner Halilović

Savremena istraživanja, koje provode japanski znanstvenici Qing Li i saradnici, kažu da je „kupanje“ u šumskom zraku (forest bathing trips) ljekovito, a odnosi se na udisanje isparljivih tvari nazvanih Fitoncidi (esencijalna ulja šumskog drveća) koji su antimikrobni isparljivi organski spojevi kao što su α-pinene and limonene. Grupa autora je objavila da „Forest bathing trips“ povećava aktivnost i broj NK stanica – poznatih po antikanceronom djelovanju. Fitoncidi koje oslobađa šumsko drveće smanjuju produkciju stresogenih tvari što također povećava aktivnost NK stanica. Područje izučavanja djelovanja Fitoncida danas se naziva dendroterapija, liječenje drvećem ili uz pomoć drveća. Drveće može izliječiti, ojačati i nahraniti energijom.

BREZA

Pupoljci breze se sakupljaju potkraj zime i u rano proljeće sve dok se ne počnu otvarati, suše se u sjeni na prozračnom hladnom mjestu. Listovi se sakupljaju od maja do jula, suše se u sjeni na prozračnom i toplom mjestu. Kora se sakuplja na početku proljeća ili krajem jeseni, suši se na prozračnom i toplom mjestu, suha kora može se usitniti ili samljeti u brašno. Sok se sakuplja u proljeće, u vrijeme najvećeg kolanja sokova. Urezuje se kora većih stabala, dok se sok hvata u podmetnute posude. Iz jednog stabla može se sakupiti od jedne do pet litara soka, ovisno o vremenskim prilikama i temperaturi. U listovima breze glavne ljekovite tvari su flavonoidi, eterična ulja, vitamini, karoten, fitoncid, flavonoid gorke tvari, saponini, vitamin C i dr. Sok breze sadrži invertne, šećere, organske kiseline, soli, bjelančevine, biljne hormone rasta. U brezovoj kori ima mnogo betulina (brezovog kamfora), tanina, gorkih tvari, eteričnih ulja, smola, fitosterina (vosku slična tvar) i sl. List breze jedan je od jačih biljnih diuretika koji poboljšava izlučivanje mokraće pet do šest puta više od prosjeka. To je posebno kod bolesti poput: nakupljanja vode u trbušnoj šupljini koja se javlja kod ciroze jetra, kod bolesti žuči, kod jako otečenih nogu i bolnih zglobova, kod vode u plućima i osrčju, kod kroničnog katara

mehura, kod kamenaca i pijeska u bubrežima, kod groznice, kod parazita-nametnika u crijevima. Oblozi od mladih listova breze se stavljaju na bolna mjesta kod reume i gihta, oteklih i bolnih zglobova. Kupke od brezovog lišća preporučuju se kod kožnih bolesti (vlažnih i suhih lišajeva, svraba, peruti i sl.). Svježi sok breze se koristi u liječenju bolesti: krvi, jetra, osipa, za jačanje cijelog organizma, mokraćnih kanala, skorbuta, raznih kožnih nečistoća i dr. Kora se u vidu kupki koristi za liječenje raznih kožnih nečistoća, znojenja nogu, osipa, čireva i sl. Čajni uvarak pripremljen od kore koristi se za pranje i ispiranje kožnih nečistoća, vlasišta kose, prhuti, a za unutarnju upotrebu kod hroničnih bolesti kože, pluća, vodene bolesti i gihta. Na stablima breze se pojavljuje brezova guba-gljiva, čije ljekovite tvari su polisaharidi, među kojima su i beta-glukani, snažni modulatori imunološkog sustava, zatim triterpeni, antibiotici, vitamini i minerali, polipirenska i betulinska kiselina i mnogi drugi. Piptamin, antibiotik izoliran iz ove gljive, pokazao je antimikrobno djelovanje protiv gram pozitivnih bakterija i gljivica, među kojima su i najotpornije Staphylococcus aureus (zlatni stafilokok „bolnička“ bakterija), Enterococcus faecalis, Bacillus subtilis, Escherichia coli i Candida albicans. Nukleinske kiseline brezove gube potiču proizvodnju interferona koji povećava otpornost prema virusnoj infekciji, a djeluju protiv virusa gripe, žute groznice, HIV-a, krpeljnog meningoencefalitisa i ostalih opasnih virusa. Brezova guba se danas najviše koristi u liječenju bolesti dišnog sustava. Od „obične“ prehlade, upale grla i sinusa, pa do astmi i bronhitisa, ali i teških upala pluća i tumorskih oboljenja. Studije su otkrile začuđujući inhibitorski učinak ove gljive na umnažanje tumorskih stanica i njihovu održivost pa se ona sve češće koristi u liječenju raka pluća, ali i njenoj prevenciji. Naime, ova gljiva odlično „čisti“ pluća zagađena katranom i nikotinom pa se preporučuje pušačima. Pravovremenim korištenjem ove gljive, sprječava se pojava alergija dišnog sustava.

BUKVA

Glavni izvor ljekovitih svojstava bukve je katran. Od katrana dobijenog suhom destilacijom drva bukve mogu se izraditi sredstva za utrljivanje ili masti koje se upotrebljavaju u liječenju kožnih bolesti, reumatskih problema i gihta. Bukvin katran sadrži gvajakol i brojne krezole. List bukve je bogat vitaminom C. Bukva jača otpornost na stres i jača koncentraciju, povoljno djeluje i na cirkulaciju. Jestive su i sjemenke a bogate su masnim uljem, škrobom, jabučnom i limunskom kiselinom. Od njih se može praviti jestivo biljno ulje.

HRAST

Posebna terapijska svojstva se pripisuju kori hrasta. Kora mladih grana sastoji se od tvari poput tanina, procijanidina i katehina. Ima adstringentno, protuupalno i analgetsko djelovanje na usnu šupljinu. U fitoterapiji se često koristi kao dekocija, infuzija ili u obliku kapsula koje se primjenjuju po savjetu liječnika. Korisno je za ublažavanje bolesti poput proljeva zahvaljujući adstringentnoj učinkovitosti zbog prisutnosti tanina. Zbog ljekovitosti kora se skuplja s mladim grana. Skuplja se i plod, odnosno žir. Kora hrasta sadrži obilje tanina i taninske kiseline

(kvercitrinska kiselina), zatim posebnu vrstu kvercitrinskih šećera i kiselina, limunsku i galnu kiselinu – prirodni sastojak štavila za kožu. Bere se samo kora s mladim grančica, suši u hladu i sprema na suho mjesto. Hrastov žir je poznata hrana za divljač i gospodarstveno je interesantan proizvod. U ljekovite svrhe se koristi tzv. hrastova šišarka koja nastaje ubodom ose šišarice u list. Šišarki može biti nekoliko na listu ili lisnoj peteljci. Šišarke su priznate u službenoj medicini, a njeni galenski preparati služe za zaustavljanje krvarenja – premazivanjem ili posipanjem

rana – kao napitak su izvrstan protuotrov pri trovanju metalima (olovo, bakar, kositar), kod trovanja mrazovcem, paskvicom, pomoćnicom. Hrastov žir se prži i priprema kao nadomjestak kafe. Taj napitak je dobro sredstvo za liječenje rahitisa, bolesti mokraćnog mjehura i dijareje. Osobe koje naginju pretjeranoj mršavosti, ekcemima i očnom kataru, trebale bi najmanje jedan do dva puta nedeljno piti kafu od žira. Za oboljelu slezenu se koristi mljeveni hrastov žir koji se jedan dan moči u rakiji komovici. Kod jakog proljeva koristi se mješavina čaja sastavljena od jednakih dijelova hrastove kore i kore divljeg kestena.

DIVLJI KESTEN

Ljekoviti dijelovi divljeg kestena su sjemenke, cvjetovi i kora. Od davnina se upotrebljava za izradu preparata namijenjenih liječenju bolesti i stanja: venskih oboljenja, proširenih vena, opekline od sunca, hemoroida, tromboflebitisa, reumatskih tegoba, nesanice. Kesten sadrži ljekovite tvari kao što su: kumarini, flavonoidi, saponini, treslovini, glikozid eskulin i druga aktivne tvari koje su u znatnim količinama prisutne u cvjetovima i listovima Najdjelotvorniji među svim sastojcima je escin u sjemenkama. Escin je sastojak koji jača tonus venskih

krvnih stijenki. Escin smanjuje propustljivost venskih krvnih stijenki, smanjuje nagomilavanje tekućine u tkivima, djeluje protuupalno, ubrzava krvotok te sprječava zastoj krvi u venama. Divlji kesten pomaže u izlučivanju vode iz oteklina te djeluje protuupalno. U liječenju vena, danas se koristi niz preparata od divljeg kestena u obliku masti, kapljica, tableta, kapsula, čepića i injekcija. Kora kestena i drvo bogati su taninom (više od 10%) pa se upotrebljavaju kao adstringensi.

LIPA

Lipa se od davnina koristi protiv prehlade, gripe, smetnji u probavnom sustavu, grčeva u trbuhu. Osim toga, koristi se za: ubrzanje metabolizma (čaj od lipe, mršavljenje i gubljenje kilograma su usko povezani jer lipa služi detoksifikaciji organizma, a potiče i znojenje); kašljanje (cvijet sadrži sluz koja pomaže kod smetnji dišnog sustava); smirenje (čaj ima manji uticaj na hormonalni disbalans organizma pa može djelovati umirujuće na stanja poput anksioznosti). Ljekovite tvari koje sadrže cvjetovi i listovi lipe su: fitonutrijenti, flavonoidi,

glikozidi, eterična ulja, tanini. Cvijet sadrži željezo, kalcij, vitamin C, tanin, glikozide, soli mangana i eterična ulja.

JAVOR

Sok od stabla sadrži šećere i organske kiseline, naročito askorbinske, jabučne, sircetne, kao i minerale, kao što su kalij, magnezij, kalcij i silicij. Tu su saponini, alkaloidi, tanini u voću, lišću i kori. Listovi sadrže organske i fenolne karboksilne kiseline, karotenoide, gumu, smolu, supstance koje sadrže azot, flavonoide, vitamine C i E, masne kiseline, lipide. Za krvarenje desni mogu se žvakati. Odličan lijek za skorbut. U sjemenu je ulje, ciklotrija, guma. Javor je obdaren čitavim nizom ljekovitih svojstava, posebno: imunomodulatorni, anti-upalni, tonik, antiseptik, antipiretik, diuretik, adstringent properties, sredstva protiv bolova. Sredstva od javora su u stanju da poboljšaju aktivnost gastrointestinalnog trakta, povoljno utiču na nervni sistem, poboljšaju funkcionisanje mišića i zglobova, uspostavljaju cirkulaciju krvi, smanjuju pritisak. Pored toga, javor se aktivno koristi u dendroterapiji. Vjeruje se da je dodir sa njim napunjen pozitivnom energijom, olakšava depresiju, negativne misli i umor. Javorov sok je efikasan za žuč, koristi se kao diuretik, u patologiji srčanog sistema, za čišćenje sudova, u periodima beriberija i epidemija virusnih bolesti. Također je snažan antioksidant.

BAGREM

Bagrem je izuzetno ljekovit pa se koristi za tromboflebitis, radikulitis, reumu, gastritis, čir želuca i neuralgija. Ima protuupalna, antipiretička, iskašljavajuća, antispazmodična, antihipertenzivna i laksativna svojstva. Recepti na bazi bagrema se koriste za alergije na hranu, upale, bolove u trbuhu i crijevima iza trbušnih krvarenja. Bagrem se koristi i kod ženskih bolesti. U ljekovite svrhe se upotrebljava cvijet, mahuna, sjeme, rjeđe list, a kora je otrovna zbog toksalbumina

robina. Bijeli mirišljavi cvjetovi izlučuju puno nektara, ukusni su svježi, preporučuje se čaj od osušenih cvjetova jer djeluje ljekovito kod prehlade, kašlja, suzbija reumatske bolove i zubobolje, pomaže kod migrene, nesanice i živčane napetosti, smanjuje tjelesnu temperaturu, a čaj od sušenih listova izaziva jače lučenje žuči. Cvijet je izvor je vitamina C, sadrži smolu, tanine, esencijalno ulje, flavonoide izomuronol, izovestitol, akacetin, sekundiflorol, monoterpen robnilin, diterpen, triterpen. U cvijetu su i linalool, cis-β-okimen, α-bergamoten i formanilid. Cvijet se koristi za liječenje antivirusnih bolesti, grčeva, kožnih bolesti, probavnih smetnji. Plod bagrema je pljosnata duga mahuna. U svježim mahunama i u sjemenkama ima mnogo bjelančevina, ugljikohidrata i masnoće. Mahune se mogu sušenjem konzervirati i upotrebljavati kao povrće. Sjeme sadrži protein, masno ulje, vlakna i ugljikohidrate, vitamine A, B 1, B 2, B 6, kao i minerale magnezij, fosfor, željezo, cink, kalij, natrij i kalcij. Kuhano sjemenje bagrema može da zamjeni grah, a prženo da posluži kao zamjena za kafu.

BOR

Drvo bora je najrasprostranjeniji četinar na našim prostorima. Gotovo svi njegovi dijelovi imaju ljekovita svojstva. Igljice bora su prepune vitamina C i karotena, njegova smola pomaže u liječenju reumatizma, a pupoljci su blagotvorni za grlo. Napici od iglica bora preporučuju se protiv prehlade, za jačanje organizma, imuniteta. Koriste se svježe, po mogućnosti odmah po branju, jer se dužim čuvanjem gube njihova ljekovita svojstva. Pupiljci bora su njegove šišarke, ali se koriste samo svježe i mlade, jer njihovim daljim zrenjem poprimaju drvenasti oblik i gube ljekovita svojstva. Oni sadrže gorke i aromatične tvari koje se koriste za liječenje upale grla, kašlja, bronhitisa i kataru ždrijela. Kupke od mladih borovih pupoljaka se preporučuju oboljelima od reumatizma i artritisa. Borova smola obiluje gorkim materijama i eterskim uljem koje sadrži ljekovitu materiju terpentini. Preparati od borove smole se upotrebljavaju za liječenje kožnih bolesti. Zbog ljekovitih taninskih i flavonskih materija, kora bora se koristi u saniranju otvorenih rana jer brzo zaustavlja krvarenje, a ima i antiseptičko dejstvo. Treba koristiti koru zrelog bora, po mogućnosti s gornjeg dijela stabla.

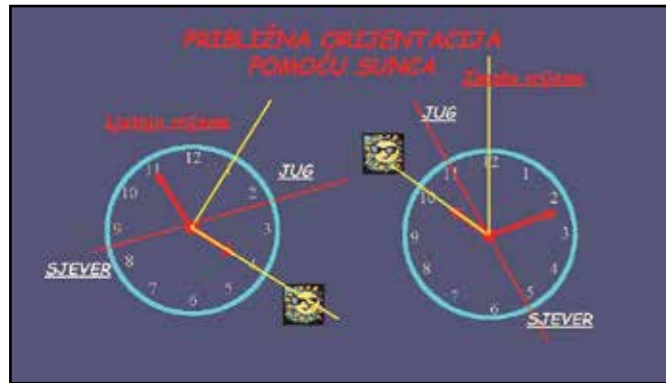

Orijentacija u prirodi

U lovu, u ljepoti prirode, osim opremi, a radi lakšeg snalaženja, nužno je posvetiti pažnju osnovnim pojmovima o orijentaciji i terenu, što može predstavljati granicu između života i smrti. Strane svijeta s ili bez kompasa mogu se odrediti na razne načine, ali ne sa sto postotnom sigurnošću. Pojam orijentacije podrazumijeva zemljopisnu (geografsku) i topografsku. Zemljopisna obuhvata određivanje strana svijeta, a topografska podrazumijeva određivanje stojne tačke, položaja objekata na terenu (reljef, infrastruktura i sl.) te izbor daljnjeg kretanja. Topografska orijentacija obično uključuje i geografsku pomoću nebeskih tijela i znakova na terenu.

Orijentacija pomoću Sunca i sata

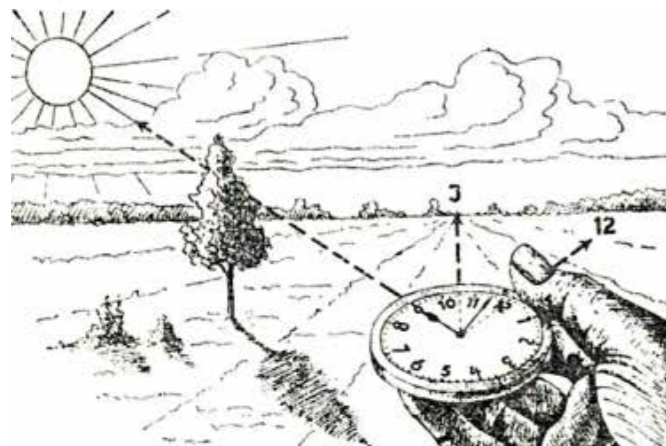
Sat položite na dlan ruke, držite ga vodoravno i okrećite tako da malu kazaljku upravite prema Suncu. Lakše je okretati sat

ako posmatrate Sunce na staklu sata, a okretati treba sve dotle dok se pravac Sunca ne poklopi s malom kazaljkom. Potom prepolovite ugao između male kazaljke i broja 12 i dobit ćete jug. U tom smjeru se odabere pogodan orijentir prema kome se treba kretati. Sjever je u produžetku zamišljenog pravca koji spaja sat i izabrani orijentir prema jugu. Ako ostanemo okrenuti prema jugu, desno je zapad a lijevo je istok.

Orijentacija pomoću Sunca, sata i sjenke

Ručni ili džepni sat stavite vodoravno (na dlan, panj, zemlju...) i u centar vertikalno postavite olovku, drveće šibice,

slamku... Predmet će baciti voju sijenku u smjeru suprotnom od Sunca. Kada ste to uradili, sat okrećite sve dok sijenka ne pokrije malu kazaljku. Potom ugao između pravca male kazaljke (to je sada pravac sijenke) i brojke 12 prepolovite zamišljenom linijom i ona će u produžetku pokazivati sjever. Treba znati da će taj pravac prije podne biti desno od pravca kazaljke, a popodne će biti lijevo.

Orijentacija pomoću Sunca i tačnog vremena

Može se smatrati da je sunce u 6 sati ujutro na istoku, u 12 sati na jugu, a u 18 sati na zapadu. Za tih 12 sati ono pređe jedan polukrug, ili izraženo u stepenima – 180 stepeni. Ako tih 180 stepeni podijelimo na 12 sati (vrijeme trajanja puta) dobit ćemo da Sunce za 1 sat pređe 15 stepeni. Kako to praktično izgleda? Naprimjer, 9 je sati ujutro i želite da u tom trenutku odredite geografsku orijentaciju. Rekli smo da će Sunce u 12 sati biti na jugu, a to je za tri sata. Sunce se znači sada nalazi na 3x15 stepeni tj. 45 stepeni od tog pravca. Na parčetu papira treba nacrtati ugao od 45 stepeni pa lijevi krak ugla usmjeriti prema Suncu. Desni krak ugla pokazat će gdje će Sunce biti kroz tri sata, a to je pravac juga. Ako se orijentacija vrši po podne u 15 sati, sve je isto sem što se tada desni krak usmjeri u pravcu Sunca a lijevi će pokazati gdje se Sunce nalazilo prije tri sata, tj. u 12 sati. Već smo rekli da je tada u pravcu juga. Ovaj način ne bi bio posebno zanimljiv kada ne bi omogućavao da se tačan pravac sjevera odredi u bilo koje doba dana ako nam je poznato tačno vrijeme. Pretpostavimo da je 16 sati. Od 12 do 16 sati su protekla četiri sata. Za to vrijeme sijenka drvetai sl. pomjerila se za 60 stepeni (4x15). Tada na parčetu papira konstruišemo ugao od 60 stepeni i njegov desni krak poklopimo sa sijenkom izabranog predmeta. Lijevi krak će pokazivati gdje je sjever.

Orijentacija pomoću zvijezda i Mjeseca

Noću se orijentišemo pomoću zvijezda i Mjeseca. Pun mesec ima suprotan položaj u odnosu na Sunce. Zato jugu (gdje se

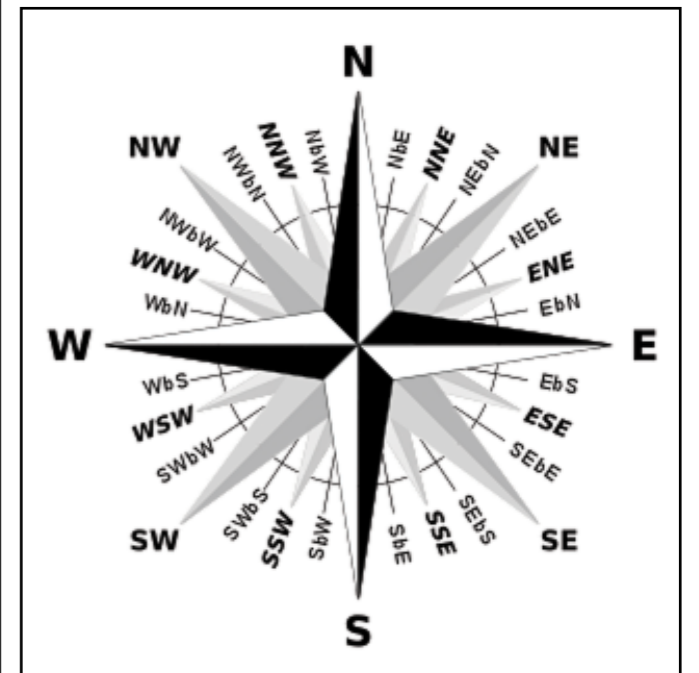
Sunce nalazi u podne) odgovara sjever, koji pun Mesec zauzima u ponoć. Ujutro je je Mesec na zapadu, a uveče na istoku. Strane svijeta po satu i punom Mesecu mogu da se odrede kao i pomoću sata i Sunca. Samo se ovdje umjesto juga, prvo pronađe sjever. Za vrijeme vedre noći, pravac sjevera može da se odredi dovoljno tačno po Sjevernjači ili Polarnoj zvijezdi. Ona se nalazi se u saviježđu Malih kola (Mali medvjed) a najlakše ju je pronaći pomoću Velikih kola (Velikih medved). Velika kola se sastoje od

sedam jasno vidljivih zvijezda, raspoređenih tako da daju sliku zaprežnih kola posmatranih sa strane. Stranice „kola“ formiraju četiri zvijezde, a „rudu“ tri zvijezde. I Mala kola se sastoje od četiri zvijezde u „kolima“ i tri zvijezde u „rudu“. Zvijezda na samom vrhu rude Malih kola jeste Sjevernjača. Pošto se Mala kola nešto teže uočavaju, najbolje je krenuti od zadnje stranice Velikih kola: pet dužina te stranice se dodaje na njenu postojeću dužinu i na kraju tako produžene stranice je Sjevernjača, koja je najsjajnija zvijezda na tom dijelu neba (nekada se vidi i po danu), i označava pravac sjevera.

Orijentacija prema pojavama u prirodi

Ako je oblačno ili ako nemamo sat, mogu da nam pomognu „žive busole“. Strane svijeta u šumi mogu da se odrede po tamnoj pruzi koja se proteže od zemlje gotovo do samog vrha drveta. Dobro je vidljiva na pozadini svjetlije kore drveta. Ta tamnija

pruga se uvijek nalazi na sjevernoj strani i obrazuje se od zaostale vlage. Vlažna kora se najsporije suši na sjevernoj strani, koju najmanje obasjava Sunce. Sem toga kora drveća sa sjeverne strane je hrappavija i obično je obrasla mahovinom. Krošnje drveća su na južnoj strani obično bujnije nego na sjevernoj. Gljive koje žive na drveću bolje rastu sa sjeverne strane jer tamo više vlage. Slično tome, zidovi i krovovi kuća su sa sjeverne strane hladniji i tamniji, i sa te strane su obrasli gljivama i mahovinom. Na četinarima se s južne strane pojavljuje znatno više smole nego sa sjeverne. Na panju drveta godovi su uži na sjevernoj a širi na južnoj strani. Mravi prave mravinjake obično s južne strane panja, drveta ili žbuna. Južna strana mravinjaka je blažeg nagiba od sjeverne. Krajem zime i početkom proljeća, moguća je orijentacija po snijegu. Sjeverni kraj šume oslobađa se snijega jednu do dvije nedjelje kasnije od južnog kraja. Oko usamljenog drveća, panjeva i stubova stvaraju se dijelovi bez snijega, koji su izduženi prema jugu. Na sjevernim padinama snijeg se duže zadržava nego na južnim. Suprotno tome, u jarugama, rupama i sl. snijeg se brže topi sa sjeverne strane, zato što na južnu stranu udubine ne padaju direktne zrake Sunca. Slično se može vidjeti na tragovima po snijegu koje ostavljaju čovjek ili divljač. Prolječna trava je veća, gušća i zelenija s južne strane velikog kamenja, drveća, šume. Obratno je kada je dugotrajna suša: tada je trava duže zelena sa sjeverne strane. Ako naidete na potok, krenite nizvodno. Potok vodi u dolinu, prema rječici, a tu ćete prje ili kasnije naići na ljude. Kako da se dođe do naselja ili do košnica na rubu šume, mogu da pokažu pčele. Treba da se obrati pažnja na njihov let: pčela s nektarom i polenom nastoji da se vrati najkraćim putem u košnicu.

Svi ovi načini određivanja strana svijeta su približni, odnosno nisu uvijek pouzdani. Zato se treba orijentisati oprezno, rezultate provjeravati i ne pouzdati se samo u jedan pokazatelj.

Primjena savremene tehnologije u lovstvu

Čovjek oduvijek radi na unapređivanju tehnika lova. Stalnim usavršavanjem lovačke odjeće, obuće, oružja i opreme za praćenje, osmatranje i prihranjivanje divljači, kontinuirano se povećava efikasnost u lovu i kvalitetnije gospodarenje populacijama divljači u savremenom lovstvu,

kako bi se minimalizirali mogući negativni učinci na divljač, ali i minimalizirali štetni uticaji divljači na čovjeka (štete na usjevima, naleti divljači na vozila i sl.). U takvom nadzoru je opravdano korištenje svih dostupnih savremenih metoda s ciljem utvrđivanja stanja populacija divljači. Zbog širokog raspona metoda koje su raspoložive, najbolje su one primjenjive

većini **lovoovlaštenika**, odnosno stručnim osobama zaposlenim u lovstvu, kao što su fotozamke, oprema za noćno i termovizijsko osmatranje, telemetrija, satelitske i aviosnimke te njihova obrada u danas lako dostupnim programima za obradu podataka. Fotozamke su početkom XXI stoljeća, zbog pada cijene i porasta kvalitete izrade postale gotovo nezaobilazan dio opreme većine lovoovlaštenika. Danas se koriste u razne svrhe – od bilježenja aktivnosti divljači, praćenja posjećivanja lovnotehničkih objekata od strane divljači, određivanja brojnosti i gustoće pojedinih vrsta divljači do praćenja navika pojedinih teritorijalnih životinja, ali i kontinuiranog nadzora lovišta s ciljem sprečavanja krivolova. U ovoj posljednjoj funkciji posebnu ulogu imaju fotozamke s integriranim GPRS telemetrijskim (daljinsko mjerenje) sustavom koji fotografije, neposredno nakon snimanja, prosljeđuje na mobilni ili kompjuter korisnika. Korištenje opreme za noćno i termovizijsko osmatranje postaje sve dostupnije lovoovlaštenicima. Bilo da se radi o neinvazivnom

osmatranju, brojenju divljači ili nadzoru lovišta, ova oprema čak i u zahtjevnim svjetlosnim uvjetima omogućava osmatranje na terenu. Monitoring divljači uključuje označavanje pojedinih životinja i njihovo praćenje pomoću radiosignala ili satelita. Termovizijski optički ciljnici za lov imaju širok raspon primjene, uključujući dnevni i noćni lov (detekcija i prepoznavanje divljači na velikoj udaljenosti, precizan hitac), osmatranje i orijentaciju na terenu, traganje i spašavanje ljudi, traženje ranjene divljači. Razvoj noćnih pomagala za lov ide u dva smjera. Jedno su termovizijski uređaji, a drugo su digitalne noćne optike. Telemetrija je najznačajnija kod istraživanja divljači, jer lovcima pruža uvid u područja koja divljač koristi u različitim dijelovima dana i godine, dnevne i sezonske migracije. Također, upućuje u koridore koje divljač koristi u migracijama i omogućava plansko smanjivanje šteta od divljači i na divljači. Upotreba telemetrijske opreme na lovačkim psima omogućava kvalitetan nadzor nad kretanjem pasa u lovu, minimalizira mogućnost gubljenja pasa, omogućava pravovremenu reakciju u slučaju ozljede psa, a

posebnu ulogu ima kod pasa krvosljednika jer vodiču pruža uvid u kretanje psa i ranjene divljači u svakom trenutku praćenja krvnog traga. Pozitivne strane ove metode posebno dolaze do izražaja na reljefno zatvorenijim područjima i na područjima gusto obraslim vegetacijom gdje je otežan vizuelni i zvučni kontakt sa psom. Satelitske i aviosnimke su od koristi kod izvođenja kvalitetnih analiza staništa, odnosno preciznog bonitiranja pojedinih dijelova lovišta. Kako su pojedina područja u različitoj mjeri podložna sukcesiji, potrebno je češće izvršavanje analiza zarad raspolaganja preciznijim podacima. Prikupljanjem i pohranjivanjem podataka sa fotozamki, opažanja nastalih osmatranjem, telemetrijskih podataka, kao i analizom satelitskih i aviosnimaka dobija se uvid u stanje staništa, brojnost, omjer spolova, gustoću, migratorne navike divljači pa se mogu kvalitetnije primijeniti mjere koje se odnose na uzgoj, prihranu, terapiju i sprečavanje šteta od divljači i na divljači.

Mali savjeti kao ideja za brzu gradnju jednostavne, kvalitetne i jeftine

Lovačke čeke

Tokom cijele godine lovci su prisutni u lovištu osmatrajući, štiteći i prihranjujući divljač. Takođe, ne remeteći mir koji je divljači prijeko potreban, lovci popravljaju i grade nove lovno-tehničke objekte. Jedna od tih aktivnosti je izgradnja čeka s kojih se posmatra kretanje divljači, razvoj i prati njihovo zdravstveno i brojno stanje. Pogled s visine je mnogo bolji, jer nema prepreka koje bi ometale osmatranje, što lovcu ostavlja dovoljno vremena za preciznije određivanje trofejne vrijednosti grla prije samog odstrjela. Zatim, većina sisara ima svoje vidno polje paralelno s tlom i uglavnom ne dižu glavu prema gore. Samim tim, što je lovac na višoj poziciji to je manja vjerovatnoća da će biti uočen od strane divljači. Ukoliko su stranice čeka zatvorene, lovac bez bojazni može praviti lagane pokrete. Važna stvar je i to što su zvukovi prigušeni, a mirisi gotovo da ne dopiru do divljači. Na taj način plašljiva srneća divljač neće osjetiti lovca prije nego što je lovac ugleda. Možda i najvažnija stvar u cijeloj priči je bezbjednost. Lovac na čeki je u fiksnoj poziciji, tako da ostali lovci znaju njegovu tačnu lokaciju, što omogućava odrađivanje zone bezbjednog gađanja. Dodatno, gađanje se vrši pod ostrim uglom pa zrno uvijek završava u zemlji, a uticaj kosog hica je praktično zanemarljiv. Čeke se prave da imaju naslon za pušku prilikom nišanja. Ovaj naslon se može napraviti da bude pomičan i podesiv po visini. Ovim je omogućeno lakše i komfornije nišanje, što rezultira uspješnim ulovom. Prije svega čeka treba da bude bezbjedna za njenog korisnika, ali treba nastojati i da se estetski uklopi u okolinu. Čeka je izuzetno pogodna za sve lovce, posebno one starije dobi, one koji su manje pokretni ili narušenog fizičkog zdravlja, a koji su ipak sposobni da strpljivo sjede na ravnoj i stabilnoj platformi. Izgradnja lovačke čeke ne mora biti tako teška i skupa. Najčešće sami lovci snose troškove izgradnje i grade je uz pomoć prijatelja. Prije nego što se počne s gradnjom treba odabrati mjesto postavljanja čeke te njenu visinu podesiti u skladu s okolinom. Uz sve ovo, preporuka je da se koriste otporni materijali da bi se povećala trajnost čeke. Najprije je potrebno napraviti platformu, koja je polazna tačka, jer određuje dimenzije ostatka konstrukcije. Platforma za jednu osobu trebalo bi da bude oko 1.200h1.200 mm. U izgradnji se mogu upotrijebiti i EU palete koje su lake, podnose velike težine, a jeftine su. Zatim se pristupa montiranju bočnih panela, koji služe kao naslon za pušku ili durbin. Dobra visina je oko metar iznad sjedišta. Bilo bi dobro da se stranice nagnu pod uglom od pet stepeni prema unutra, što će omogućiti komforniji položaj pri osmatranju. Jedna strana čeke se koristi za pravljenje merdevina. Ovim se pokriva cijela strana, čime se dobija dodatna stabilnost. Ipak, merdevine se mogu napraviti zasebno na kraju i prisloniti uz čeku. Zatim je potrebno sastaviti nogare čeke. Dobra sugestija je da se sastavljanje izvrši na licu mjesta. Naravno, po potrebi nogare treba učvrstiti dodatnim letvama radi bolje stabilnosti čeke. Na kraju se može dodati krov ili neka improvizovana zaštita od ljetnih kiša.

Drugi projekt je jeftiniji ali je za njegovu realizaciju neophodno jedno ili više visokih i jakih stabala. Kao i u prethodnom projektu, najprije se pravi platforma. Potom se diže i pričvršćuje na stablo. Konačno slijedi pričvršćivanje merdevina. Lov je pogodan teren za improvizacije, jer svaka situacija zahtjeva nešto jedinstveno. Svaka čeka se razlikuje jedna od druge, tako da ove projekte treba koristiti samo kao ideju i inspiraciju za vlastite.

Funkcionalni, pouzdani, izdržljivi, dostupni

Lovački karabini Mossberg 4x4 i Ruger American Rifle

U prethodnih petnaestak godina skoro da se nametnulo nepisano pravilo kako se u novo doba mora loviti ekstremno skupim karabinima inovativnog dizajna, uglavnom nastalim u renomiranim fabrikama Zapadne Evrope. Trend kao i svaki drugi, trebalo bi da protekne izvjestan period, kako bi se utvrdila njegova osnovanost. Ipak, još uvek se i na našem prostoru na lovačko oružje gleda kao na specijalizovani alat, gde je prioritet na funkcionalnosti, apsolutnoj pouzdanosti i izdržljivosti. Bez obzira na pomenutu modu luksuznih, „kicoških“ karabina, za elitistički nastrojene lovce, nama je i dalje bliži senzibilitet ljubitelja oružja iz Sjeverne Amerike. U pitanju su karabini Mossberg Model 4x4 i Ruger American Rifle, vrlo zanimljive puške namijenjene lovcima koji konkretne performanse u direktnoj upotrebi smatraju najvažnijim vrijednosnim kriterijem.

Mossberg 4x4

Mossberg je planetarno slavan već decenijama po sačmaricama pump-action sistema. Model 500A u kalibru 12 je oružje koje je proslavilo ovu fabriku iz Konektikata. Svakako da ima tehnološki naprednijih i rafiniranih pušaka istog sistema, ali Mossberg uživa zasluženu slavu, jer je ova puška izuzetno pouzdano, robusno, izdržljivo i cijenom prihvatljivo oružje, od prvog dana produkcije. Skoro da nema zabilježenih ozbiljnijih zamjerki korisnika širom svijeta, a pumparice Serije 500 se uvijek dosta koriste i u lovu i kao borbeno oružje. Karabin nazvan 4x4 je očigledno razvijen kako bi se opisana reputacija glatkocjevnih pušaka baštinila i na novom planu lovačkog oružja žlebljene cijevi. Američki lovci krupniju divljač uglavnom nalaze u zabačenim i teško pristupačnim predijelima, gdje se najčešće stiže posle mukotrpnog kretanja kroz jedva prohodan teren. Uglavnom su i klimatski uslovi u tim lovištima surovi, što se odražava na funkciju oružja, a posljedično i na njegov izgled. U tom slučaju nema smisla i rezona nositi bogato ukrašenu i skupu pušku, čiji će finiš zasigurno biti oštećen od kretanja po vrljetima i gustim šumama. Baš za takve uslove lova, Mossberg je razvio ovaj karabin, koji ima prilično malu masu, ali se nije štedjelo na upotrebljivosti sklopa i tačnosti pogotka.

Vrsta orahovine od koje je napravljen kundak identična je onoj

koja se koristi za izradu standardnih pumparica ove firme. Čak je i način čekiranja kontaktnih površina isti, a tu sličnosti ne prestaju. Mnogi poznavaoци ove materije i dalje tvrde kako sintetičkim materijalima i legurama metala nema mjesta na „čistokrvnom“ lovačkom oružju. Ipak, ne može se negirati činjenica da pumparice ove fabrike od prvog dana imaju aluminijski sanduk i sklop mehanizma za okidanje od plastike, a rade bez greške. Isto tako i na ovom karabinu je mnogo toga u skladu s uvriježenom praksom XXI vijeka, da se čelik koristi baš ondje gdje je to neizostavno. Tako je branik obarača plastičan, kao i okvir za municiju. Pod prstima će verzirani osjetiti i kako su pojedini čelični dijelovi rađeni valjanjem ili brušenjem odlivaka, što je generalno pojednostavljenje u odnosu na tradicionalno glodanje otkivka, ali ne i bitno pri upotrebi.

Karabin u kalibru .300 Winchester Magnum uvijekšanom strijelcu pruža zaista mnogo, ali isključivo prilikom upotrebe tipskog oružja. Mnogi ovdašnji vlasnici lovačkih karabina, u tom kalibru su se susretali s ozbiljnim problemom neprijatnog trzaja, snažnog pucnja i nerjetko oštećivanjem montaža i optičkih nišana slabijeg kvaliteta. Ali, to i nije metak namjenjen brzometnom „prangijanju“ na krdo divljih svinja u pogonu s bliske distance. Neophodno je praviti pauze između opaljenih hitaca, koristiti čvrsto i robusno oružje, otpornu i stabilno montiranu optiku, a gađanje vršiti sa što stabilnije podloge. Posmatrano u praktičnom smislu, ovo je skoro idealan metak za karabin punog formata, ali ne i uvećane mase, koji će lovac dugo nositi dok se ne ukaže prilika za jedan jedini precizan pogodak. A .300 Win. Mag. se proslavio baš na tom polju - velika polazna brzina i solidna masa omogućava da se zrno ne destabiliše usljed vetra, klimatskih uslova, prepreka u vidu vegetacije i slično. Položena trajektorija je takođe vrlo bitna i pri pojavi tzv. kosog hica, gdje mnogi lovci griješe i promašuju, a karabinom u ovom kalibru se to znatno umanjuje. Treba biti i iskren i priznati kako nerjetko pogriješimo u procjeni rastojanja do cilja, a divljač ume da bude i „neuveidavna“ prema nama pa se pojavi na „uglastoj“ daljini na koju naša optika nije podešena. Takve pojave neuporedivo manje dovode do promašaja, ako koristimo razantan metak, s tim što ova „tristotka“ najbolje rezultate dalje iz cijevi koje su duge minimum 600 mm. Upravo je na Mossbergu

4x4 montirana cijev te dužine, a konstruktori su od američke firme Savage kopirali nekoliko korisnih rješenja poput fiksiranja cijevi u sanduk pomoću manžetne, kao i prepoznatljivi okidač s prorezanim podokidačem nazvanim Lightning Bolt Trigger. Otpor pri okidanju se kreće tek nešto preko jednog kilograma, što je optimalno projektovanoj namijeni.

Rad zatvarača je jedan od važnijih kriterija za ocjenu bilo koje obrtnoćepne repetirke. Poput brojnih poznatih rješenja drugih

Ruger American Rifle

Druga „amerikanka“ je takođe porijeklom iz fabrike koja je slavna po krajnje priručnom, otpornom i snažnom oružju. Ruger nerjetko ima i predimenzionirane modele u produkciji, ali se tom oružju nikada nije imalo šta ozbiljnije zamjeriti. Naročito ne jednometkama No1 i revolverima, sinonimima za robusno oružje koje ne zakazuje. Funkcionišu i pogađaju snažno bez obzira na sve uslove, pa i na nevještog korisnika.

proizvođača, ovdje zatvarač ima demontažno „čelo“, umanjeni izvlačak i uvijene uzdužne kanelure na telu, radi smanjenja mase i ekstrakcije nečistoće. Ali, njegovo kretanje je tako lagano i sinhronizovano da izaziva divljenje. Repetiranje je moguće obaviti i spoljnim bridom palca, kao na prestižnim takmičarskim puškama. Pohvalno je i što masa puške bez optike ne prelazi tri kilograma, a neizbježan moćan trzaj se umanjuje predimenzioniranim gumenim odbojnikom, na zadnjem dijelu kundaka. Fabrički je na sanduk ugrađena Weaver podloga za montažu optičkog nišana, na koju se može postaviti dostupni Leupold, koji koristi mnogo domaćih lovaca. Sjajna puška za lov na Balkanu, jednako kao i u zemlji nastanka - Sjevernoj Americi.

Ipak, American Rifle je vrlo lagana, jednostavna i krajnje priručna puška - kao stvorena za lov na srneću divljač i drugu sitniju divljač. Uvezena je u kalibrima .223 Remington i .270 Winchester, koji su upravo idealni za te namijene. Sintetički kundak, spartanski jednostavna konstrukcija i odličan sistem komandi, garantuju da će ovo jednostavno i dopadljivo oružje naći mjesto kod lovaca koji vole da satima tumaraju prirodom, a kada iskrasne prilika za odstrjel ovaj Ruger će bez dileme poslužiti svrsi. Obje puške su konkurentne cenom, odnosno pružaju mnogo za uloženi novac, a lovac se neće prema njima odnositi kao da je u pitanju razmažena djevojka.

IN MEMORIAM

Huskić (Osman) Enver
(1960.-2021.)

U 2021. godini iznenada nas je napustio naš Enver, ugledni i aktivni član Društva od 1985. godine. Dobitnik je bronzane, srebrene i zlatne lovačke značke za doprinos u razvoju lovstva. Zbog svojih ljudskih i lovačkih vrlina bio je cijenjen i poštovan među lovcima i u sredini u kojoj je živio. Neka mu je rahmet.

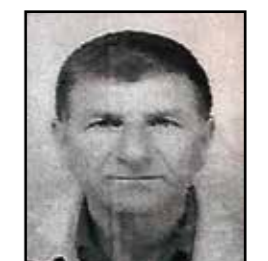
LD „Sokolina“ Kladanj

Smajlović Mirsad
(1960.-2021.)

Lovačko društvo „Spreča“ je ostalo bez vrijednog i uzornog člana, bez dragog druga. Mirsada, velikog zaljubljenika u lov i prirodu. Njegov odlazak je nenadoknadiv gubitak za lovce Kalesije. Lovačku karijeru je započeo u Zvorniku, a po dolasku u Kalesiju isticao se je u svim aktivnostima na razvoju i unapređivanju lovstva. Neka mu je rahmet.

LD „Spreča“ Kalesija

Herić Nusret
(1960.-2021.)

Naš dragi Nusret, kao lovac od 1984. godine, revnosno je obavljao mnoge dužnosti u Sekciji „Vukovije“ gdje je bio i vrstan lovovoda. Za svoj veliki doprinos lovstvu dobitnik je raznih lovačkih priznanja i odlikovanja, a 2015. godine je dobio diplomu počasnog člana Društva. Lovci Sekcije „Vukovije“ i LD „Spreča“ će se trajno sjećati uzornog lovca i prijatelja. Neka mu je rahmet.

LD „Spreča“ Kalesija

LD "TUZLA"

dodjela priznanja i odlikovanja

